

der var blevet muligst først og fremmest ved Sovjetunionens daværende boykot af Rådet, en situation, der næppe igen ville komme til at foreligge.

„Uniting for Peace“-resolutionen giver i sit hovedafsnit generalforsamlingen mulighed for at tage en sag op, hvis Sikkerhedsrådet på grund af manglende enighed mellem de 5 permanente medlemmer hindres i at gribe ind over for en trussel mod freden, et fredsbrud eller en aggressionshandling. I så fald skal forsamlingen — evt. indkaldt til krisemøde i løbet af 24 timer enten af Sikkerhedsrådet (uden veto) eller af et flertal af FN's medlemsstater — omgående behandle sagen med henblik på at anbefale medlemmerne passende kollektive foranstaltninger, herunder eventuel anvendelse af væbnet magt.

5. Sovjetunionen og de øvrige kommunistlande stemte imod resolutionen og angreb den som værende pagtstridig, idet det hævdedes, at Sikkerhedsrådet og ikke generalforsamlingen var det forum, for hvilket politiske krisesituationer skulle indbringes. Dette fremgik klart af pagtens art. 11, hvorefter generalforsamlingen vel kan *drøfte* spørgsmål om opretholdelse af fred og sikkerhed, medens sådanne spørgsmål skal henvises til Sikkerhedsrådet, hvis de kræver *handling*. Heroverfor blev det fra vestmagternes side gjort gældende, at art. 11 set i sammenhæng med de andre artikler om generalforsamlingens kompetence viser, at meningen er, at sager, der kræver *påbud* om tvangsforanstaltninger, skal henvises til Sikkerhedsrådet. De foranstaltninger, som anbefales iværksat i henhold til „Uniting for Peace“-resolutionen, er lovlige kollektive selvforvarshandlinger med hjemmel i pagtens art. 51.

6. Trods den sovjetiske modstand mod resolutionen har Sovjetunionen i praksis stemt for i to tilfælde, hvor dens procedure er anvendt, nemlig i Suez-krisen 1956 og i Libanon-krisen 1958, medens USSR har stemt imod i de to øvrige tilfælde, hvor proceduren har været benyttet (Ungarn 1956 og Congo 1960).

Den Sikkerhedsrådsresolution, der fik Sovjetunionens stemme i Suez-krisen, indkaldte generalforsamlingen til hastemøde under udtrykkelig henvisning til „Uniting for Peace“-resolutionen. I Libanon-sagen

fremkom Sovjetunionen selv med et forslag i Sikkerhedsrådet om indkaldelse af generalforsamlingen til krisesamling, men da et lignende amerikansk resolutionsudkast blev bragt til afstemning først, stemte Sovjetunionen for dette. I resolutionen henvises ikke direkte til „Uniting for Peace“, men det udtaltes dog deri, at Sikkerhedsrådet havde været ude af stand til at udøve sit primære ansvar for opretholdelse af fred og sikkerhed.

7. For så vidt angår *iværksættelsen* af de to kostbare fredsbevarende foranstaltninger i Mellemøsten og Congo, som er den direkte årsag til FN's nuværende krise, er stillingen følgende:

Gaza-styrken (UNEF) oprettedes i henhold til generalforsamlingens beslutning i november 1956, efter at Suez-krisen med sovjetisk støtte var henvist til dette forum fra Sikkerhedsrådet.

Generalforsamlingen opfordrede i første række de implicerede parter til at gå ind for en våbenhvile, ligesom generalsekretæren bemyndigedes til at søge våbenhvilen gennemført. *Sovjetunionen* stemte herfor. Derimod afstod USSR og de østeuropæiske lande under alle afstemninger vedrørende UNEF's oprettelse og retningslinierne for styrkens sammensætning og virke. Det blev fra sovjetisk side hævdet, at oprettelsen var i strid med FN-pagten og et indgreb i Sikkerhedsrådets kompetence. Der blev særlig henvist til, at art. 24 pålægger Sikkerhedsrådet det primære ansvar for fredens opretholdelse, at tvangsforanstaltninger kun er lovlige i henhold til art. 42, at Sikkerhedsrådet er det eneste FN-organ, der — ifølge art. 43 — kan oprette væbnede styrker, samt at art. 11 understreger dette ved som tidligere nævnt at fastslå, at alle spørgsmål, der kræver handling, skal behandles af Sikkerhedsrådet. Når Sovjetunionen alligevel nøjedes med at afstå under afstemningen om resolutionen om UNEF's oprettelse, skyldtes det alene, at „aggressionens offer“, Ægypten, havde givet samtykke til styrkens tilstedeværelse på sit territorium.

Frankrig stemte imod sagens overgang fra Sikkerhedsrådet til generalforsamlingen, afstod ved forsamlingens afstemning om UNEF's oprettelse, men stemte for en resolution, der godkendte retningslinierne for styrkens sammensætning og opgaver: at